

SOCIALINIS UGDYMAS

1. Surikiuokite įvykius chronologine tvarka: įrašykite lentelėje atitinkamas raides iš kairės į dešinę:
- A Pirmoji Sovietų Sąjungos okupacija Lietuvoje.
  - B Nacių diktatūros įsitvirtinimas Vokietijoje.
  - C NATO įkūrimas.
  - D Šaltojo karo pabaiga.
- (1 taškas)*
2. Kas yra autoritarizmas?
- A Ideologinė politinė doktrina.
  - B Nedemokratinio valstybės valdymo forma.
  - C Organizuotas žmonių naikinimas dėl jų rasės ar tautybės.
  - D Religinis judėjimas.
- (1 taškas)*
3. Kuris iš šių teiginių apie XX a. antrąją pusę yra neteisingas:
- A Lietuva liko okupuota Sovietų Sąjungos.
  - B Komunistų valdžia įsitvirtino Čekoslovakijoje.
  - C Į valdžią Vokietijoje atėjo naciai.
  - D Kolonijinės Azijos ir Afrikos valstybės atgavo nepriklausomybę.
- (1 taškas)*
4. 1919 m. Paryžiaus Taikos Konferencijoje susitarta:
- A Suskaldyti Vokietiją.
  - B Atriboti Vokietijos karinę galią.
  - C Atkurti Austrijos–Vengrijos valstybę.
  - D Gražinti Lietuvai Vilniaus kraštą.
- (1 taškas)*
5. Antrasis pasaulinis karas vyko:
- A 1905–1907 m.
  - B 1914–1918 m.
  - C 1939–1945 m.
  - D 1965–1973 m.
- (1 taškas)*
6. Kaip pasikeitė kasdienis žmonių gyvenimas po Antrojo pasaulinio karo:
- A Buityje atsirado pirmieji radijo aparatai.
  - B Paplito televizija.
  - C Žmonės pradėjo keliauti garlaiviais.
  - D Atsirado nauja laisvalaikio praleidimo forma – kinas.
- (1 taškas)*
7. 1918–1939 m. laikotarpiu Lietuvoje nevyko:
- A Konfliktas su Lenkija.
  - B Pradinių mokyklų skaičiaus augimas.
  - C Masiniai trėmimai.
  - D Žemės reforma.
- (1 taškas)*

8. Perskaitykite teksto ištraukas rėmelyje ir atsakykite į toliau einančius klausimus.

„Aktyvus krikščionių demokratų partijos (LKDP) narys, dalyvavo kuriant jos programą.“
„1920 m. išrinktas Steigiamojo Seimo pirmininku.“
„Per visą Jo valdymo laikotarpį galiojo karo padėties įstatymai.“

8.1 Apie kurį Lietuvos Respublikos prezidentą kalbama šiuose ištraukose?

- A A. Brazauską.
- B K. Grinių.
- C A. Smetoną.
- D A. Stulginskį.

(1 taškas)

8.2 Kuri politinė partija sudarė Seime daugumą šio prezidento vadovavimo laikais?

- A Krikščionių demokratų.
- B Socialdemokratų.
- C Tautininkų.
- D Valstiečių liaudininkų.

(1 taškas)

9. Remdamiesi pateiktais šaltiniais ir žemėlapiu atsakykite į toliau einančius klausimus.

ŠALTINIS A Ištrauka iš kalbos

Nuo Šteteno prie Baltijos iki Triesto prie Adrijos ant žemyno nusileido geležinė uždanga. Už šios linijos atsidūrė visos senosios Centrinės ir Rytų Europos lobiai.

<...> Daugelyje pasaulio valstybių, esančių toli nuo Rusijos sienų, sukurtos penktosios kolonos, kurios visiškai paklūsta komunistiniam centrui ir veikia pagal jo nurodymus. <...> Rusai labiausiai didžiuojasi jėga ir nėra nieko kita, kam jie jaustų mažiau pagarbos negu karinis silpnumas. Dėl šios priežasties mūsų senoji jėgų pusiausvyros doktrina yra netinkama. <...>

ŠALTINIS B Ištrauka iš vadovėlio

1955 m. <...> Varšuvoje vyko Čekoslovakijos, Lenkijos, VDR, Vengrijos, Rumunijos, Bulgarijos, Albanijos ir SSRS pasitarimai. <...> Buvo sudaryta Jungtinė ginkluotųjų pajėgų vadovybė. Vyriausiuoju vadu paskirtas sovietinis maršalas I. Konevas.

ŠALTINIS C Žemėlapis

9.1. Po kokio įvykio susidarė tokios žemėlapyje pažymėtos valstybių sienos?

.....
 (1 taškas)

9.2. Kodėl žemėlapyje nėra pažymėtos Lietuvos?

.....
 (1 taškas)

9.3. Ką reiškia šaltinyje A parašyti žodžiai „ant žemyno nusileido geležinė uždanga“?

.....
 .....
 .....
 (1 taškas)

9.4. Kas sieja šaltinį A su žemėlapiu (šaltiniu C)?

.....
 .....
 (1 taškas)

9.5. Ką reiškia antruoju sutartiniu ženklu pažymėta linija?

.....
 (1 taškas)

9.6. Remdamiesi šaltiniu B nurodykite, kaip vadinama 1 sutartiniu ženklu žemėlapyje pažymėta valstybių organizacija.

.....
(1 taškas)

9.7. Koks likimas ištiko šią organizaciją?

.....
(1 taškas)

10. Kuri iš šių teisių yra politinė?

A Teisė laisvai vienytis į bendrijas, politines partijas ar asociacijas.

B Teisė laisvai pasirinkti bet kurią religiją arba tikėjimą.

C Teisė puoselėti savo kalbą, kultūrą ir papročius.

D Teisė turėti tinkamas, saugias ir sveikas darbo sąlygas.

(1 taškas)

11. Lietuvos Respublikos Konstitucija nurodo Lietuvos Respublikos piliečių teises ir pareigas. Kuris teiginys yra piliečio pareiga?

A Asmenims iki 16 metų mokslas yra privalomas.

B Minties, tikėjimo ir sąžinės laisvė yra nevaržoma.

C Pilietis gali laisvai kilnotis ir pasirinkti gyvenamąją vietą Lietuvoje, gali laisvai išvykti iš Lietuvos.

D Žmogus gali turėti savo įsitikinimus ir juos laisvai reikšti.

(1 taškas)

12. Koks politinės sistemos požymis neleidžia laikyti valstybės demokratine:

A Egzistuoja vienpartinė politinė sistema.

B Prezidentą renka parlamentas, o ne visi piliečiai.

C Ne visi šalies gyventojai turi rinkimines teises.

D Nėra Prezidento institucijos.

(1 taškas)

13. Kas pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją yra valstybės vadovas?

A Ministras pirmininkas.

B Prezidentas.

C Seimo pirmininkas.

D Katalikų Bažnyčios arkivyskupas.

(1 taškas)

14. Lietuva yra:

A Baltijos jūros pietrytinėje pakrantėje.

B Baltijos jūros šiaurinėje pakrantėje.

C Baltijos jūros vakarinėje pakrantėje.

D Baltijos jūros pietvakarinėje pakrantėje.

(1 taškas)

15. Kokios Lietuvos dalies upes teisingiausiai apibūdina teiginys:

„Metinis nuotėkis gana pastovus, – ir pavasarį, ir vasarą jos nuplukdo beveik vienodą vandens kiekį, nes jį reguliuoja pratakiniai ežerai, smėliai, miškai“.

- A Vakarų Lietuvos upes.
- B Vidurio Lietuvos upes.
- C Šiaurės Lietuvos upes.
- D Rytų Lietuvos upes.

(1 taškas)

16. Kuris iš šių gamtos išteklių yra atsinaujinantis?

- A Geležies rūda.
- B Miškas.
- C Nafta.
- D Klintys.

(1 taškas)

17. Kokia yra naftos kilmė?

- A Metamorfinė.
- B Magminė.
- C Nuosėdinė organinė.
- D Nuosėdinė cheminė.

(1 taškas)

18. Tinkamiausi ūkininkavimui dirvožemiai susidarę:

- A Rytų Lietuvoje.
- B Vidurio Lietuvoje.
- C Vakarų Lietuvoje.
- D Pietų Lietuvoje.

(1 taškas)

19. Saugomas tam kraštui būdingas kraštovaizdis, savitos gyvenvietės, kultūros vertybės yra:

- A Regioniniuose parkuose.
- B Draustiniuose.
- C Nacionaliniuose parkuose.
- D Rezervatuose.

(1 taškas)

20. Kokios kultūros sritis aprašyta šioje ištraukoje:

„Didelis religingumas, kastų politika didina gyventojų natūralųjį prieaugį bei neraštingumą, socialinio gyvenimo skirtingumą, stabdo ūkio plėtrą. Pastaruoju metu labai išaugo miestų gyventojų skaičius.“

- A Australijos ir Okeanijos.
- B Indijos.
- C Rytų Azijos.
- D Islamo.

(1 taškas)

21. Kurioje valstybėje dauguma tikinčiųjų yra pravoslavai (stačiatikiai)?

- A Vokietijoje.
- B Lenkijoje.
- C Rusijoje.
- D Latvijoje.

(1 taškas)

22. Įrašykite po vieną valstybę į tuščias vietas pagal valdymo formą: *Italija, Didžioji Britanija, Rusija, Vatikanas*.

- A Konstitucinė monarchija .....
- B Absoliutinė monarchija .....
- C Parlamentinė respublika .....
- D Prezidentinė respublika .....

(4 taškai)

23. Kokioms kalbų grupėms priklauso šios kalbos?

- A Estų kalba .....
- B Rusų kalba .....

(2 taškai)

24. Kuri iš žemiau išvardytų teisių įtraukta į Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją?

- A Pasirinkti savo mokyklą.
- B Įstoti į politinę partiją.
- C Būti apgintam nuo prievartos.
- D Uždirbti tiek pat, kiek ir suaugusysis.

(1 taškas)

25. Kokia tarptautinė organizacija aprašyta?

„Šios organizacijos pagrindinis tikslas – užkirsti kelią Vakarų monopolijoms eksploatuoti nacionalinius naftos išteklius naftos gavybos šalyse. Būstinė įkurta Vienoje.“

- A OPEC.
- B NATO.
- C ES.
- D NVS.

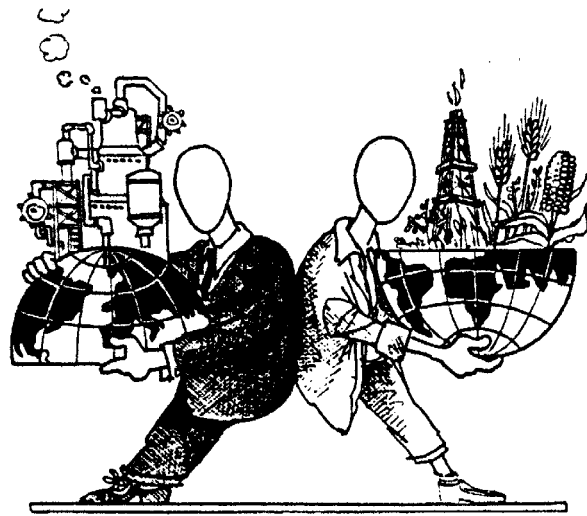
(1 taškas)

26. Kas būtina demokratinėse šalyse?

- A Gamtosaugos įstatymai.
- B Daug firmų turi priklausyti valstybei.
- C Piliečiai gali daryti įtaką viešiesiems debatams ir sprendimams.
- D Politiniai lyderiai negali būti kritikuojami.

(1 taškas)

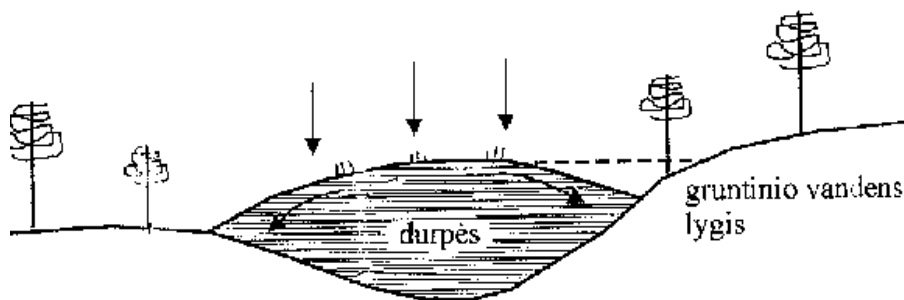
27. Kokia yra pagrindinė šios iliustracijos mintis?

- A Daugumoje pietų pusrutulio šalių yra geresnės sąlygos vystyti žemės ūkį.
- B Dauguma žaliavas išgaunamų šalių yra šiaurės pusrutulyje.
- C Šiaurės pusrutulio šalyse vyrauja pramonė ir aukštosios technologijos, o pietų – žaliavų išgavimas.
- D Dauguma turtingų šalių yra pietų pusrutulyje.

(1 taškas)

28. Schemoje pavaizduotas vienas iš pelkių tipų.

28.1. Kokio tai tipo pelkė?

- A Aukštapelkė.
- B Tarpinio tipo.
- C Žemapelkė.

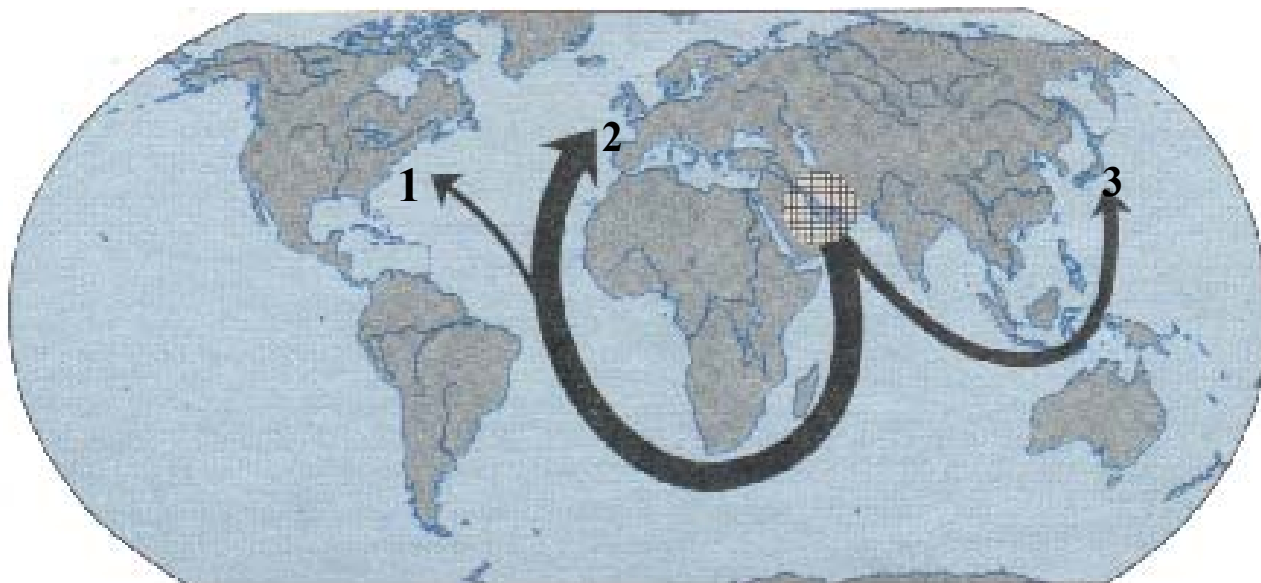
(1 taškas)

28.2. Koks pagrindinis šios pelkės mitybos šaltinis?

(1 taškas)

Atsakymas .....

29. Panagrinėkite kartoschemą ir atsakykite į pateiktus klausimus.

29.1. Kartoschemoje pažymėtas regionas, turintis daug naftos. Koks tai regionas?

(1 taškas)

Atsakymas:.....

29.2. Į kokius tris regionus daugiausiai gabenama nafta iš šio regiono?

Atsakymas:

1 .....

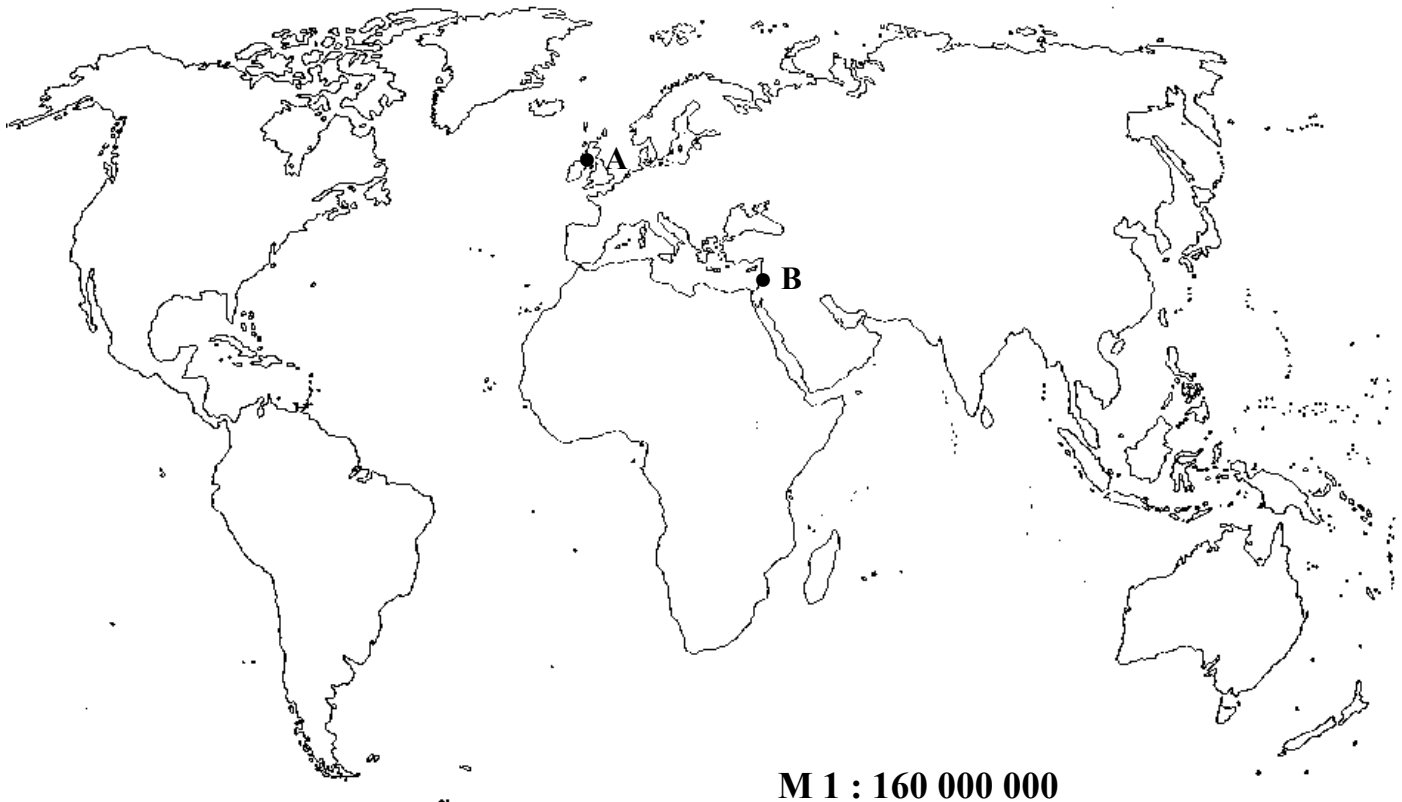
2 .....

3 .....

(3 taškai)

30. Išžiūrėkite į kartoschemą ir atlikite užduotis.

30.1. Kokios konfliktinės teritorijos pažymėtos raidėmis A ir B?

A .....

B .....

(2 taškai)

30.2. Kuri iš nurodytų A konflikto priežasčių yra teisinga?

- A Religiniai nesutarimai.
- B Tautinių mažumų konfliktas.
- C Socialinių grupių prieštaravimai.
- D Rasiniai nesutarimai.

(1 taškas)

30.3. Kokia kryptimi yra taškas A nuo taško B ?

Atsakymas: .....

(1 taškas)

30.4. Apskaičiuokite atstumą kilometrais nuo taško A iki taško B.

Vieta skaičiavimams

Atsakymas: .....

(1 taškas)

32. Išnagrinėkite Lietuvos užsienio prekybos lentelę ir atsakykite į klausimus.

Valstybės	1996 m.		1999 m.	
	Eksportas	Importas	Eksportas	Importas
	(mln. Lt)		(mln. Lt)	
<i>Baltarusija</i>	1366	432	710	432
<i>Danija</i>	347	662	745	751
<i>D. Britanija</i>	373	597	608	807
<i>Estija</i>	336	239	282	292
<i>Italija</i>	362	692	508	802
<i>Latvija</i>	1236	311	1535	389
<i>Lenkija</i>	427	795	545	1095
<i>Olandija</i>	437	357	423	448
<i>Prancūzija</i>	213	386	565	697
<i>Rusija</i>	3225	5286	843	3877
<i>Švedija</i>	231	567	506	660
<i>Ukraina</i>	1028	599	442	300
<i>Vokietija</i>	1723	2802	1928	3198
<i>Kitos šalys</i>	2116	4510	2375	5590

32.1. Į kurias valstybes (nurodykite dvi) Lietuva išvežė daugiausiai savo produkcijos 1999 metais?

Atsakymas:..... (1 taškas)

32.2. Iš kokių šalių (nurodykite dvi) Lietuva įsivežė daugiausiai produkcijos 1996 metais?

Atsakymas:..... (1 taškas)

33. Apskaičiuokite lentelėje pateiktų šalių gyventojų natūralųjį prieaugį ir gautus duomenis įrašykite į lentelę.

Valstybė	Gimstamumas 1000 gyv.	Mirtingumas 1000 gyv.	Natūralus prieaugis
1. Latvija	11	12	
2. Etiopija	53	20	
3. Danija	12	12	

(3 taškai)

34. Atstumas tarp Vilniaus ir Palangos (važiuojant automobiliu) yra 336 km. Apskaičiuokite, koks atstumas centimetrais atitiks šį kelią 1 : 1 500 000 mastelio žemėlapyje.

Vieta skaičiavimams

Atsakymas:.....

(1 taškas)